YENİ PARTİ
T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 6 Kasım 2026
Sayı: 1683

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 52769

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mustafa ERDEM

Antalya Milletvekili

Antalya–Konya karayolunun Eynif ve Gembos ovalarından geçen kesiminin 2026 yılında yaşanan taşkınlar nedeniyle ulaşıma kapanmasının ardından, Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından İbradı ilçesi Çukurviran Mahallesi üzerinden alternatif bir güzergâh projesi hazırlandığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Söz konusu proje, güzergâhın uzaması ve kamu kaynaklarına getireceği ilave maliyetin yanı sıra bölgenin doğal, tarihî ve arkeolojik dokusu üzerindeki olası etkileri nedeniyle de tartışılmaktadır.

1 Kasım 2026 tarihinde Çukurviran Mahallesi'nde bir araya gelen bölge sakinleri, yeni yol projesinin tarım ve hayvancılık faaliyetlerine, doğal yaşam alanlarına ve yaklaşık 2 bin yıllık tarihî dokuya zarar verebileceği yönündeki endişelerini dile getirmiştir. Toplantıda ayrıca bölgede gerçekleştirilen karot numunesi alma çalışmalarının amacı konusunda soru işaretleri bulunduğu ve bu çalışmaların maden arama faaliyetiyle bağlantılı olabileceği yönünde şüpheler dile getirilmiştir.

Karot numunesi alma işlemleri, yol yapımına ilişkin jeolojik ve jeoteknik zemin etütleri kapsamında gerçekleştirilebildiği gibi maden arama ve yer altı kaynaklarının araştırılması amacıyla da yapılabilmektedir. Bu nedenle Çukurviran ve çevresinde gerçekleştirilen çalışmaların hangi kurum veya kuruluş tarafından, hangi izin ve ruhsat kapsamında ve hangi amaçla yürütüldüğünün açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Öte yandan bölgenin tarihî ve doğal varlıklarının korunması, olası maden arama faaliyetlerinin çevresel etkilerinin değerlendirilmesi ve kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi Bakanlığınızın görev ve sorumlulukları bakımından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Antalya'nın İbradı ilçesi Çukurviran Mahallesi ve çevresinde son iki yıl içerisinde karot numunesi alma, sondaj, jeolojik etüt veya yer altı kaynaklarını araştırmaya yönelik herhangi bir çalışma gerçekleştirilmiş midir? Gerçekleştirilmişse bu

çalışmalar hangi kurum, şirket veya kişiler tarafından, hangi tarihlerde ve hangi amaçla yapılmıştır?

2. Söz konusu bölgede gerçekleştirilen karot numunesi alma çalışmalarının Antalya–Konya karayolunun alternatif güzergâh projesi kapsamında yürütülen jeolojik ve jeoteknik zemin etütleriyle bir bağlantısı bulunmakta mıdır? Bu çalışmaların yol projesi dışında herhangi bir maden arama, maden rezervi tespiti veya yer altı kaynaklarını araştırma faaliyetiyle ilgisi bulunmakta mıdır?

3. Çukurviran Mahallesi ve çevresinde maden arama veya işletme amacıyla verilmiş herhangi bir ruhsat, arama izni ya da işletme izni bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa ruhsatların hangi maden gruplarını kapsadığı, hangi tarihte ve hangi kurum tarafından verildiği, ruhsat sahiplerinin kimler olduğu ve ruhsat alanlarının büyüklüğü nedir?

4. Bölgede maden arama amacıyla herhangi bir sondaj veya karot numunesi alma faaliyeti gerçekleştirilmişse bu çalışmalar için Bakanlığınızca Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci işletilmiş midir? ÇED Gerekli Değildir kararı, ÇED Olumlu kararı veya başka bir çevresel izin alınmış mıdır? Alınmışsa kararların tarih ve sayıları nelerdir?

5. Çukurviran ve çevresinde gerçekleştirilen karot numunesi alma çalışmalarına ilişkin Bakanlığınıza veya ilgili il müdürlüğüne herhangi bir bildirim, izin başvurusu ya da çevresel etki değerlendirmesi başvurusu yapılmış mıdır? Yapılmışsa başvuruların kapsamı ve sonuçları nelerdir?

6. Söz konusu çalışmalar kapsamında alınan karot örnekleri hangi laboratuvarlarda analiz edilmiştir? Numunelerin analiz sonuçlarında maden veya ekonomik değere sahip herhangi bir yer altı kaynağına ilişkin bulguya ulaşılmış mıdır?

7. Bölgenin tarihî ve arkeolojik varlıkları, doğal yaşam alanları, sulak alan özellikleri, tarım arazileri ve meraları dikkate alınarak herhangi bir çevresel etki veya koruma değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapılmışsa ilgili kurumların görüşleri nelerdir? Özellikle tarihî Kesikbeli Yolu ve çevresindeki arkeolojik değerlerin korunmasına yönelik hangi tedbirler alınmıştır?

8. Çukurviran güzergâhında, Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından planlanan yeni karayolu projesi ile bölgede gerçekleştirilen karot numunesi alma ve sondaj çalışmaları arasında kurumsal, teknik veya ticari bir bağlantı bulunmakta mıdır? Yeni yol projesi kapsamında alınan zemin etütlerinin sonuçları hangi kurumlara sunulmuş ve hangi amaçlarla kullanılmıştır?

9. Bakanlığınız, bölgede maden arama faaliyetlerine ilişkin herhangi bir ruhsat veya izin bulunup bulunmadığını ve karot numunelerinin hangi amaçla alındığını açıklığa kavuşturmak üzere inceleme başlatacak mıdır? Bölge halkının dile

getirdiği şüphelerin giderilmesi amacıyla yapılan çalışmaların sonuçları ve ilgili izin belgeleri kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

10. Çukurviran ve çevresinde doğal yaşamı, tarım ve hayvancılık faaliyetlerini veya tarihî ve kültürel mirası tehdit edebilecek herhangi bir maden arama ya da işletme faaliyeti tespit edilmesi durumunda, ilgili faaliyetlerin durdurulması ve bölgenin korunması için hangi idari ve hukuki tedbirler uygulanacaktır?